

Міністерство освіти і науки України
Національний університет фізичного виховання і спорту України

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

XVI Міжнародної конференції
молодих вчених «Молодь
та олімпійський рух»

Київ 2023

УДК: 796.032-053.81(063)
 БК 75.4(0)90к.я431
 М 75

Молодь та олімпійський рух: Збірник тез доповідей XV Міжнародної конференції молодих вчених, 29 червня 2023 року [Електронний ресурс]. – К., 2023. – 160 с.

У збірнику представлені тези з актуальних питань: правові, організаційні, соціальні, екологічні та економічні аспекти сучасного спорту, олімпійська освіта: соціально-філософські, історичні, психологічні та педагогічні аспекти, актуальні проблеми сучасної спортивної підготовки, медико-біологічні аспекти олімпійського спорту, передові практики та інновації сучасної спортивної медицини, фізична терапія та ерготерапія, теорія і практика спорту для всіх. Матеріали збірника представляють теоретичний і практичний інтерес для докторантів, аспірантів, здобувачів ступенів бакалавра та магістра, тренерів, спортсменів, викладачів, науково-педагогічних працівників, студентів.

Редакційна колегія:

Арехова Т. О., спеціаліст відділу сучасних бібліотечних технологій

Андрєєва О. В., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Бабушко С. Р., д-р. пед. наук, проф.

Байрачний О. В., канд. фіз.виховання і спорту, доц.

Борисова О. В., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Воронова В. І., канд. пед. наук, проф.

Гончаренко Є. В., канд. фіз.виховання і спорту, доц.

Дроздовська С. Б., д-р. біол. наук, проф.

Дяченко А. Ю., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Ільїн В. М., д-р. біол. наук, проф.

Кашуба В. О., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Когут І. О., д-р. фіз.виховання і спорту, доц.

Козлова О. К., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Козьма В. В., д-р. політ. наук, проф.

Коробейніков Г. В., д-р. біол. наук, проф.

Коробейнікова Л. Г., д-р. біол. наук, проф.

Кропивницька Т. А., канд. фіз.виховання і спорту, доц.

Круцевич Т. Ю., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Лазарєва О. Б., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Лук'янцева Г. В., д-р. біол.наук, проф.

Марченко О. Ю., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Маринич В. Л., канд. фіз.виховання і спорту, доц.

Мічуда Ю. П., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Ніколаєнко В. В., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Омел'янчик-Зюркалова О. О., канд. фіз.виховання і спорту, доц.

Пастухова В. А., д-р. мед. наук, проф.

Петровська Т. В., канд. пед. наук, проф.

Пінчук Є. А., д-р. філос. наук, проф.

Русанова О. М., канд. фіз.виховання і спорту, доц.

Соронович І. М., канд. фіз.виховання і спорту

Федорчук С. В., канд. біол. Наук

Філіппов М. М., д-р. біол.наук, проф.

Харчук Т. В., д-р. екон. наук, доц.

Шинкарук О. А., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Тези пройшли перевірку з використанням сервісу пошуку плагіату Unicheck.

Рекомендовано Вченою радою Національного університету фізичного виховання і спорту України, протокол № 14 від 29. 06. 2023 р.

ЗМІСТ

РОЗДІЛІ

ПРАВОВІ, ОРГАНІЗАЦІЙНІ, СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКІ, ІСТОРИЧНІ, ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ, ЕКОЛОГІЧНІ ТА ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОГО СПОРТУ

АНІКАНОВ І. РИНКОВІ МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ СПОРТИВНИХ КЛУБІВ	9
БАБЕНКО Д. ОСВІТНІ ПРОГРАМИ УЄФА ЯК СКЛАДОВА РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО ПРОФЕСІЙНОГО ФУТБОЛУ	11
БАСАРАБ А. ФАКТОРИ ПОПУЛЯРНОСТІ КІННО-СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ В УКРАЇНІ	13
БЕКАР С., КОГУТ І., МАРИНИЧ В. СТРУКТУРНІ ЕЛЕМЕНТИ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ СФЕРИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ	15
ДАВИДОВ Д., ШИНКАРУК О. ВИКОРИСТАННЯ КІБЕРСПОРТИВНОЇ ДИСЦИПЛІНИ CALL OF DUTY ЯК ДОДАТКОВОГО ЗАСОБУ ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ВІЙСЬКОВИХ	17
ЗГУРОВСЬКА А., КРОПИВНИЦЬКА Т. МОНОПОЛІА ЧИ КОНКУРЕНЦІЯ: ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПРОБЛЕМИ ВІТЧИЗНЯНОГО СПОРТУ (НА ПРИКЛАДІ ЧЕРЛІДЕНГУ)	19
КОЛЬЧАК В. ОПТИМІЗАЦІЯ РЕГІОНАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ СФЕРОЮ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	21
КОСТЕНКО С., ШИТКОВА Є. ТРАНСФЕРНОЄ РЕГУЛЮВАННЯ У СУЧАСНОМУ ПРОФЕСІЙНОМУ ФУТБОЛІ	23
КРОПИВНИЦЬКА Т. ФАКТОРИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ВИСТУПІВ ЗБІРНИХ КОМАНД НА ВСЕСВІТНІХ ІГРАХ	25
КУНИЦЬКА А., ШИНКАРУК О. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ВЕЙКБОРДІНГУ В РІЗНИХ КРАЇНАХ СВІТУ	27
МАКАРЕНКО О., КРОПИВНИЦЬКА Т. РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ВИСТУПІВ УКРАЇНСЬКИХ СПОРТСМЕНІВ ЗІ СПОРТИВНОЇ АКРОБАТИКИ НА ВСЕСВІТНІХ ІГРАХ	29
МІЧУДА Ю., РАТНІКОВ Д. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ПЕРЕДУМОВИ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОГРАМНОГО ПІДХОДУ В УПРАВЛІННІ РОЗВИТКОМ СПОРТИВНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В УКРАЇНІ	31
ПИСАРЕНКО І., СЕРГІЄНКО К. ОСОБЛИВОСТІ ГЕНДЕРНОЇ НЕРІВНОСТІ В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ КІБЕРСПОРТІ	33
ПУТЯТІНА Г., КЛІМЕНКО А. АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ	35
СКАЛОЗУБ А., ШИНКАРУК О. ПРОБЛЕМА ТИЛЬТУ В КІБЕРСПОРТІ	37
СТЕПАНЮК О., КОГУТ І. КЛЮЧОВІ НАПРЯМИ ВЗАЄМОДІЇ ТРЕНЕРІВ ТА СПОРТСМЕНІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОЛІМПІАДИ	39

ШИТІКОВА Є. ПРИНЦИПИ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ В СУДНОМОДЕЛЬНОМУ СПОРТІ	41
--	-----------

РОЗДІЛ II

ОЛІМПІЙСЬКА ОСВІТА: СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКІ, ІСТОРИЧНІ, ПСИХОЛОГІЧНІ ТА ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОГО СПОРТУ

ГАНАГА О. ОСОБЛИВОСТІ СПОСОБУ ЖИТТЯ КІБЕРСПОРТСМЕНІВ ТА СПОРТСМЕНІВ ІЗ РІЗНОЮ ЗАЛУЧЕНІСТЮ ДО КОМП'ЮТЕРНИХ ІГОР	44
КОСТЮЧЕНКО В. ГУМАНІТАРНА ОСВІТА ТА ГУМАНІСТИЧНЕ ВИХОВАННЯ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ЮНИХ ФУТБОЛІСТІВ ЯК ПРОБЛЕМА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	46
ЛИМАРЕНКО Н., МАЗЮК В. ОЛІМПІЙСЬКА ОСВІТА В ІСТОРИЧНІЙ РЕТРОСПЕКТИВІ	48
ЛЯХ-ПОРОДЬКО О. ДВІ СТОРОНИ ОЛІМПІЙСЬКОЇ МЕДАЛІ: МЮНХЕН-72	50
ОСТРЕЦОВ В. ОЛІМПІЙСЬКІ ЦІННОСТІ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ПАТРІОТИЧНИХ ПОЧУТТІВ ШКОЛЯРІВ	52
ШЕВЦОВА О. ПОЛІТИЧНА ІДЕЯ КОНЦЕПЦІЇ ОЛІМПІЗМУ	54

РОЗДІЛ III

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ СПОРТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ

KOROBENIKOVA L., DANKO T., KOKHANEVICH A., BEREZHNA A. STRESS RESPONSE TO COMPETITION IN ELITE WRESTLERS	57
МУТКО А., NAGORNA V., BORYSOVA O., PERETYATKO A., ZHYHAILOVA L., LORENZETTI S. ANALYSIS OF THE STROKE TECHNIQUE IN BILLIARDS FOR WHEELCHAIR PLAYERS WITH THE EXPLOITATION OF DIGITAL TECHNOLOGIES	59
АНДРІЄНКО А., ШИНКАРУК О. ОБҐРУНТУВАННЯ АЛГОРИТМУ ПОБУДОВИ ЕТАПУ БЕЗПОСЕРЕДНЬОЇ ПІДГОТОВКИ ДО ЗМАГАНЬ В ЧЕРЛІДЕНГУ	61
АНОХІН Е. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЧИННИКІВ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ В СПОРТІ ТА КІБЕРСПОРТІ	63
АРНАУТОВА Л., ПЕТРОВСЬКА Т., ФЕДОРЧУК С. ВИБІР СТРАТЕГІЙ ПОДОЛАННЯ СТРЕСУ ЗАЛЕЖНО ВІД РІВНЯ УВАГИ У КВАЛІФІКОВАНИХ ГАНДБОЛІСТОК	65
БАЙДАЧЕНКО В. РІЗНОВИДИ АТАКУЮЧИХ ДІЙ У СУЧАСНОМУ ФЕХТУВАННІ НА ШАБЛЯХ	67
БУГЕРА Д., УЛАН А., ЗАЛОЙЛО В. ВПЛИВ АСИМЕТРІЇ НИЖНІХ КІНЦІВОК НА ЗМАГАЛЬНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ФУТБОЛІСТІВ	69

- ВАН ВЕЙ, КОЗЛОВА О.** ТИПИ СПРИЙНЯТТЯ ІНФОРМАЦІЇ КВАЛІФІКОВАНИХ СТРИБУНІВ У ДОВЖИНУ ТА ЇХ РОЛЬ У ПРОЦЕСІ ТЕХНІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ **71**
- ВАН ЦЯНЬ** НАПРЯМИ ОРІЄНТАЦІЯ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНИХ СПОРТСМЕНІВ У ВЕСЛУВАННІ НА БАЙДАРКАХ І КАНОЕ **73**
- ВЕЙ БІН, ДЯЧЕНКО А.** СПЕЦИФІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОЇ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ ФУТБОЛІСТІВ НА ЕТАПІ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ БАЗОВОЇ ПІДГОТОВКИ **75**
- ГАЛЬОСА А., СЕРГІЄНКО К.** ОСОБЛИВОСТІ ТРЕНУВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В КІБЕРСПОРТІ **77**
- ДОВГОДЬКО Н.** ВДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВЕСЛУВАННІ АКАДЕМІЧНОМУ НА ОСНОВІ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЛОНГУЮЧИХ НАВАНТАЖЕНЬ **79**
- КОЛЕСНИК І., САЛЯМІН Ю.** ФАКТОРИ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ЮНИХ ГІМНАСТІВ **81**
- КОЛОМІЄЦЬ К.** ВИЗНАЧЕННЯ РОЛІ ФІЗИЧНОЇ ТА ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ **83**
- КРИКУН О., ВОРОНОВА В., ФЕДОРЧУК С.** ОЦІНКА СТАНУ ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНИХ ФУНКЦІЙ У СПОРТСМЕНОК В ЧЕРЛІДЕНГУ **85**
- ЛАВРИНЕНКО М.** КЛЮЧОВІ ПОНЯТТЯ ТУРИСТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ **87**
- ЛУТ І.** МОДЕЛЬ ПІДГОТОВКИ ПОЧАТКІВЦІВ В КІБЕРСПОРТІ НА ПРИКЛАДІ ДИСЦИПЛІНИ LEAGUE OF LEGENDS **89**
- ЛУЦЬ Ю., ЛУК'ЯНЦЕВА Г.** ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНИХ І ПСИХОЛОГІЧНИХ ХАРАКТЕРИСТИК КІБЕРСПОРТСМЕНІВ **91**
- ПОПОВА С., ХУАН ДІ, СОРОНОВИЧ І.** ВПЛИВ ФІТНЕСС ТЕХНОЛОГІЙ НА ПРОЯВИ СТІЙКОСТІ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СПОРТСМЕНІВ-ТАНЦЮРИСТІВ **93**
- САВЧЕНКО К.** ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ У ВІТРИЛЬНОМУ СПОРТІ НА ЕТАПІ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ БАЗОВОЇ ПІДГОТОВКИ (В КЛАСІ ЯХТ LASER) ЯК НАУКОВА ПРОБЛЕМА **95**
- СИВАШ І.** СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ХАРЧУВАННЯ ЮНИХ ГІМНАСТОК **97**
- ЧИЖЕВСЬКА Н., ШИНКАРУК О.** ВПЛИВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ІГОР НА ПРИКЛАДІ ШАШОК НА РОЗВИТОК КОГНІТИВНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ 4-6 РОКІВ **99**

РОЗДІЛ IV

МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ СПОРТУ. ПЕРЕДОВІ ПРАКТИКИ ТА ІННОВАЦІЇ СУЧАСНОЇ СПОРТИВНОЇ МЕДИЦИНИ.

ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ТА ЕРГОТЕРАПІЯ

- KUCHERIAVA OLHA** RELEVANCE OF THE EXPERIMENTAL MODEL OF THE EXCESS WEIGHT INFLUENCE ON KNEE AND ADJACENT JOINTS **102**

- ВІНОГРАДОВ М, ДІДО Ю.** ВПЛИВ ВИСОКОІНТЕНСИВНОГО ІНТЕРВАЛЬНОГО ТРЕНУВАННЯ ПІСЛЯ ГОСТРОГО ПОРУШЕННЯ МОЗКОВОГО КРОВООБІГУ НА ДОМЕН УЧАСТІ ЗА МІЖНАКОДНОЮ КЛАСИФІКАЦІЄЮ ФУНКЦІОНУВАННЯ **104**
- ГАВРЕЛЮК С., ДЖАМАЛОВ Р.** СУЧАСНІ УЯВЛЕННЯ ПРО РУХОВІ РОЗЛАДИ У ДІТЕЙ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ **106**
- ГОРДАШЕВСЬКИЙ О.** ВПЛИВ ОРТЕЗУВАННЯ НА ПОКРАЩЕННЯ ХОДЬБИ У ПАЦІЄНТІВ ІЗ РОЗСІЯНИМ СКЛЕРОЗОМ **108**
- ДМИТРУК М.** КЛІНІКО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНІ МЕТОДИ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ХОДИ В ОСІБ ПІСЛЯ ПЕРЕНЕСЕНОГО МОЗКОВОГО ІНСУЛЬТУ **110**
- ДЯЧЕНКО О., ГО ЖЕНХАО** ФІЗІОЛОГІЧНИЙ МОНІТОРИНГ «СТИМУЛ – РЕАКЦІЯ» СПЕЦІАЛЬНОЇ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ КВАЛІФІКОВАНИХ СПОРТСМЕНІВ **112**
- ЖАРОВА І. ОРЛЕНКО Є.** ГОРМОНАЛЬНІ ПОРУШЕННЯ У ХВОРИХ НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ 2 ТИПУ ЯК ФАКТОРИ ЗНИЖЕННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ ДО ФІЗИЧНИХ НАВАНТАЖЕНЬ **114**
- ЗЕМЦОВА І., СТАНКЕВИЧ Л., ХМЕЛЬНИЦЬКА Ю.** ОСОБЛИВОСТІ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ КОРЕКЦІЇ ТРЕНУВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ СПОРТСМЕНІВ **116**
- КИРИЧЕК П., ЛУК'ЯНЦЕВА Г.** ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ У СУЧАСНОМУ СПОРТІ **118**
- КОВАЛИК А.** ОБСТЕЖЕННЯ РІВНОВАГИ ПІД ЧАС ХОДИ В ОСІБ З ЧЕРЕПНО-МОЗКОВОЮ ТРАВМОЮ **120**
- КОРМАН Ш.-А., ЛУК'ЯНЦЕВА Г.** МІКРОЦИРКУЛЯЦІЯ КРОВІ В М'ЯЗОВИХ ТКАНИНАХ ЯК ОДНА ІЗ СКЛАДОВИХ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СПОРТИВНОЇ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ **122**
- КРИКУНОВ О.** ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ПІСЛЯ АМПУТАЦІЇ НИЖНІХ КІНЦІВОК **124**
- ЛАБІНСЬКА Г.** ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ СИНДРОМІ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ КОМПРЕСІЇ ХРЕБТОВОЇ АРТЕРІЇ **126**
- ОМЕЛЬЧЕНКО Т., БОЛОТІНА А.** АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОГРАМ З ОЗДОРОВЧОГО ПЛАВАННЯ ДЛЯ КОРЕКЦІЇ ПОСТТРАВМАТИЧНОГО СИНДРОМУ У ДІТЕЙ, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ ВНАСЛІДОК БОЙОВИХ ДІЙ В УКРАЇНІ **128**
- ПРАВДА О., ФЕДОРЧУК С., ШИНКАРУК О.** ОЦІНКА СТАНУ ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНИХ ФУНКЦІЙ ОПЕРАТОРІВ БПЛА ЗА ПОКАЗНИКАМИ ЕЕГ **130**
- СТАНКЕВИЧ Л., ХМЕЛЬНИЦЬКА Ю., ЗЕМЦОВА І., ОСИПЕНКО Г.** ІНДИВІДУАЛЬНА КОРЕКЦІЯ МЕТАБОЛІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ У СПОРТСМЕНІВ СПОРТИВНОЇ ХОДЬБИ **132**

ЧАБАНОВА Н. ЕФЕКТИВНІСТЬ ТЕРАПЕВТИЧНИХ ВПРАВ У ВІДНОВЛЕННІ АМПЛІТУДИ РУХІВ ПІСЛЯ ВОГНЕПАЛЬНИХ ПОРАНЕНЬ ГОМІЛКИ: ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ **134**

ЩАСЛИВА І. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ОРТЕЗУВАННЯ ВЕРХНЬОЇ КІНЦІВКИ У ОСІБ ПІСЛЯ ІНСУЛЬТУ **136**

ЯРОШ Ю. ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ В УМОВАХ ВІДДІЛЕННЯ АНЕСТЕЗІОЛОГІЇ ТА ІНТЕНСИВНОЇ ТЕРАПІЇ, МЕТОДИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ У ЛІКУВАННІ СТАНУ ДИЛІРІО **138**

РОЗДІЛ V

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА СПОРТУ ДЛЯ ВСІХ

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ

БАЗИЛЮК Д. ВПЛИВ ГЕНДЕРНОГО ПІДХОДУ НА МОТИВАЦІЮ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ДО ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ **141**

ГЕН ЯНЬ, ШИ ЯНЬЦЗЕ ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ КИТАЮ **143**

ГОНЧАРОВА Н., ШУТОВА С., ПРОКОПЕНКО А. ВПЛИВ ПРОФІЛАКТИКИ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ МОТОРНОЇ АСИМЕТРІЇ НА ФІЗИЧНУ ПІДГОТОВЛЕНІСТЬ ШКОЛЯРІВ 6-10 РОКІВ ПРИ ОЗДОРОВЧИХ ЗАНЯТТЯХ ТЕНІСОМ **145**

ГУЛЮК Н. РОЛЬ АДАПТИВНОГО ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ **147**

ДЄДУХ М. ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЮНАКІВ І ДІВЧАТ, ЯКІ ЗАЙМАЮТЬСЯ І НЕ ЗАЙМАЮТЬСЯ СПОРТОМ **149**

КОВАЧ С., ПИВОВАР А. ПЛАВАННЯ ЯК ЗАСІБ ДОСЯГНЕННЯ ГЛОБАЛЬНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ З РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ **151**

КОЛОМІЄЦЬ Т. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ПОСТАВИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ **153**

КРУШИНСЬКА Н., КОГУТ І. ВПЛИВ ЗАХОДІВ З ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ НА СТАН ФІЗИЧНОГО І ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ **155**

МИКИТЧИК В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПАТРІОТИЗМУ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ **157**

СНІЖИНСЬКА О., БАЛАЖ М., ШЕВЦОВ В. ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ У ПІДЛІТКІВ ІЗ НАДЛИШКОВОЮ МАСОЮ ТІЛА ТА ГІПОДИНАМІЄЮ **159**

МОНОПОЛІЯ ЧИ КОНКУРЕНЦІЯ: ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПРОБЛЕМИ ВІТЧИЗНЯНОГО СПОРТУ (НА ПРИКЛАДІ ЧЕРЛІДЕНГУ)

Згуровська А., Кропивницька Т.

Національний університет фізичного виховання і спорту України, Київ, Україна

Вступ. У сучасному світі спорт відіграє не лише роль розваги та фізичного розвитку, а й стає важливою індустрією, яка впливає на економіку, політику та соціальну сферу. Україна, як і багато інших країн, не є винятком. Однак, незважаючи на потужний потенціал і талановитих спортсменів, вітчизняний спорт стикається з численними організаційними проблемами, які впливають на його розвиток і конкурентоспроможність.

Одним із видів спорту, який набуває все більшої популярності в Україні, є черліденг. Цей вид діяльності поєднує в собі елементи танцю, гімнастики та акробатики і привертає увагу як шанувальників спорту, так і глядачів. Однак, незважаючи на потенціал черліденгу, в Україні існують значні організаційні проблеми, які стримують його подальший розвиток [1, 3].

Дослідження проблем монополії та конкуренції в організаційно-управлінській системі вітчизняного спорту, зокрема на прикладі черліденгу, є актуальною темою, яка привертає увагу науковців та практиків. Деякі автори, такі як Даніель Рашер та Ігнатенко М. М., вивчали вплив конкуренції та монополії, розвиток менеджменту в спортивній індустрії [2, 4].

В цій роботі зроблено спробу проаналізувати організаційні проблеми вітчизняного спорту на прикладі черліденгу, зокрема проблеми монополії та конкуренції, і запропонувати шляхи їх вирішення з урахуванням специфіки українського спортивного середовища.

Наші дослідження спрямовані на заповнення прогалини в наукових дослідженнях щодо організаційних проблем українського черліденгу та стануть основою для подальших розробок стратегій посилення конкурентоспроможності цього виду спорту в Україні.

Метою дослідження є обґрунтування доцільності існування різних моделей організаційної системи виду спорту на прикладі черліденгу.

Методи дослідження: аналіз наукових джерел, інформації сайтів спортивних федерацій; синтез та узагальнення; порівняння та аналогія.

Результати дослідження. Одним з важливих аспектів організації спорту є питання монополії та конкуренції. Монополія означає, що управління, регулювання та контроль за цим видом спорту зосереджені в одній федерації або організації. У такій ситуації, ця федерація має повний контроль над спортивними подіями, правилами та розподілом ресурсів.

З іншого боку, конкуренція означає наявність кількох федерацій або організацій, які займаються розвитком виду спорту. Конкуренція забезпечує більшу свободу вибору для спортсменів, тренерів та організаторів змагань, а також стимулює інновації та покращення якості.

Прикладами реалізації монополістичної моделі в Україні є:

- Українська федерація гімнастики – відповідає за розвиток різних видів гімнастики на національному рівні (художня, спортивна, акробатика тощо). Українські спортсмени здобули значну кількість медалей на Олімпійських, Всесвітніх іграх, чемпіонатах світу та інших міжнародних змаганнях;

- Федерація футболу України – за рейтингом Міжнародної федерації футбольних асоціацій у 2023 р. збірна нашої країни посіла 24 місце [5].

Прикладом існування конкурентної моделі є черліденг. Його організаційно-управлінська система представлена трьома федераціями, одна з яких – національна – Всеукраїнська федерація черліденгу груп підтримки спортивних команд (AUCF): створена у 2004 р. та є членом Міжнародного черліденгового союзу (ICU, заснований 2004 р.), а отже має більше переваг і дає кращі можливості для спортсменів і тренерів (право присвоювати спортивні звання, отримувати державну допомогу на проведення та організацію змагань, турнірів національного та міжнародного рівнів). Федерація черліденгу та мажорет-спорту

України (CFU, створена у 2015 р.) є членом Всесвітньої федерації мажорет-спорту (MVF, заснована 2004 р.). Федерація чирлідингу та чирспорту України (UFCC, заснована 2016 р.) входить до складу Міжнародної федерації черліденгу (IFC, створена 1998 р.) та є членом Міжнародної асоціації мажорет-спорту (IAM, створена у середині 2000-х рр.). Всі українські федерації організують своїх спортсменів як для участі у власних змаганнях, так і у міжнародних турнірах організацій, членами яких вони є.

Таким чином, заснування на міжнародному рівні декількох схожих федерацій призвело до формування відповідної організаційної системи в Україні. Подібна ситуація спостерігається в танцювальному спорті. В результаті існує декілька чемпіонатів світу, України, а отже чемпіонів та призерів цих змагань, що призводить до певної дезорієнтації суспільства.

Обговорення. Ці приклади демонструють, що в Україні можуть існувати, як види спорту з однією федерацією, так і з кількома. До монополії у суспільства як правило негативне ставлення, а наявність декількох федерацій начебто є показником демократії і вільної конкуренції. Але для спорту, на нашу думку, можливо монополістична модель є кращим варіантом, бо це упорядковує систему, робить її більш організованою і зрозумілою. Наявність декількох федерацій з виду спорту на національному рівні, як правило, пов'язано з трьома причинами: 1) функціонуванням низки подібних міжнародних федерацій; 2) незадоволенням спортивної спільноти діяльністю існуючої структури; 3) бажанням задовольнити власні амбіції окремих осіб. Але, поряд з тим, важливим і проблемним питанням для розвитку вітчизняного спорту, є ефективність діяльності організаційно-управлінських структур, її відповідність принципам належного врядування (прозорості, демократичності, соціальної відповідальності тощо).

Висновки. Для підвищення ефективності розвитку виду спорту має функціонувати оптимальна модель організаційної системи його управління. Щодо черліденгу, то найкращий варіант – об'єднання зусиль існуючих органів управління, забезпечення через прозорі і зрозумілі всім механізми, що відображені у відповідних документах (статутах та ін.), змінність керівників, чесний і відкритий виборчий процес із врахуванням думок всіх зацікавлених сторін (спортсменів, тренерів, суддів, спортивних функціонерів), розробка стратегій і програм розвитку федерації і виду спорту, дотримання публічності економічної діяльності тощо.

Література.

1. Іванова О., Ковальов А. Організаційні аспекти розвитку черліденгу в Україні: аналіз та перспективи: Науковий вісник Українського державного університету фізичної культури. 2019. № 4(23), 124-132 с.
2. Ігнатенко М., Іртищева І. Стратегічні орієнтири розвитку менеджменту фізкультурно-спортивних організацій в Україні. Київ: Економічний вісник університету, 2020. №46, 82-88 с.
3. Коваленко А., Шевченко І. Розвиток черліденгу в Україні: проблеми та перспективи: Спортивний науково-практичний вісник. Київ 2020. № 2(15). 76-83 с.
4. Daniel Rascher, Sport Analytics: A Data-Driven Approach to Sport Business and Management. Routledge, New York. 2017. 278 pp.
5. FIFA Ranking : веб-сайт. URL: <https://www.fifa.com/fifa-world-ranking/men?dateId=id14058> (дата звернення: 24.05.2023).